

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: J. P., zastoupeného Mgr. Miroslavem Filipským, advokátem, se sídlem Polní 780/92, Brno, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice Rapotice**, se sídlem Lesní Jakubov 44, Náměšť nad Oslavou, proti rozhodnutí žalované o uložení kázeňského trestu, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 16. 9. 2015, č. j. 31 A 38/2014 – 90,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta Mgr. Miroslava Filipského **se u r č u j e** částkou 4114 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce během výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Rapotice dne 11. 6. 2013 neoprávněně přenášel po vězeňském oddělení B2 dveře z ložnice č. 215. Za to mu byl rozhodnutím vychovatele žalované ze dne 13. 6. 2013 (dále jen „správní rozhodnutí prvního stupně“) uložen kázeňský trest – podmíněné umístění do uzavřeného oddělení na dobu pěti dnů se zkušební dobou čtyř měsíců. Správní rozhodnutí prvního stupně bylo odůvodněno tím, že žalobce porušil § 28 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb.,

o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), podle něhož je odsouzený povinen dodržovat stanovený pořádek a kázeň. Při ukládání kázeňského trestu bylo přihlédnuto k tomu, že se u žalobce jednalo o další z řady porušení pravidel. Proti správnímu rozhodnutí prvního stupně podal žalobce stížnost, kterou žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 20. 6. 2013 (dále jen „napadené rozhodnutí“).

[2] Žalobu proti napadenému rozhodnutí datovanou dnem 22. 6. 2013 Krajský soud v Brně v záhlaví uvedeným usnesením (dále také „krajský soud“ a „napadené usnesení“) odmítl pro její opožděnost. Podle § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), lze žalobu proti správnímu rozhodnutí podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno. Krajský soud shledal, že žalobce byl s napadeným rozhodnutím prokazatelně seznámen dne 20. 6. 2013, avšak jeho žaloba byla soudu doručena až dne 9. 6. 2014. Z obálky bylo patrné, že žaloba byla odeslána z pošty Kynšperk nad Ohří, žalobce byl uveden jako odesílatel, pod adresou odesílatele bylo otisknuto razítko Věznice Kynšperk nad Ohří a podací razítko České pošty s vyznačeným datem 6. 6. 2014. Krajský soud vyžádal od žalované výpis veškeré pošty, kterou žalobce přijal a odeslal z Věznice Rapotice. Z výpisu vězeňského informačního systému bylo dle krajského soudu zřejmé, že žalobce v době od 17. 6. 2013 do 16. 9. 2013 adresoval Krajskému soudu v Brně dvě zásilky (dne 17. 7. 2013 a 3. 9. 2013) a na adresu jeho pobočky v Jihlavě jednu zásilku (21. 8. 2013), které byly dle tvrzení žalované odeslány v tytéž dny.

[3] Žalobce svou žalobu adresoval pobočce v Jihlavě, přičemž jedna z jejích příloh byla datovaná 30. 8. 2013 a opatřena razítkem žalované. Dle krajského soudu se bylo možno jen stěží domnívat, že by se v případě zásilky ze dne 21. 8. 2013 mohlo jednat o žalobu v tom rozsahu, ve kterém byla Krajskému soudu v Brně, pobočce v Jihlavě, doručena dne 9. 6. 2014. Tvrzení žalobce, že mu žalovaná zadržovala poštu, měl proto krajský soud za nevěrohodné. Uzavřel, že žaloba byla podána opožděně, neboť za datum rozhodné pro její podání považoval den 6. 6. 2014, kdy byla obálka s žalobou předána k poštovní přepravě.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Proti napadenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Krajský soud dle jeho názoru nezohlednil skutečnost, že stěžovatel předal posuzovanou žalobu k odeslání Věznici Rapotice během výkonu trestu odnětí svobody dne 22. 6. 2013, čímž byla dle jeho názoru lhůta k podání žaloby dodržena. Věznice Rapotice byla v tomto případě orgánem, který má povinnost doručit podání ve smyslu § 40 odst. 4 s. ř. s. Žalovaná stěžovateli úmyslně zadržovala poštu a porušovala tak jeho práva ve smyslu § 17 odst. 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody. Krajský soud si měl od žalované vyžádat kartu stěžovatele jako odsouzeného i jeho spisový materiál. Z nich plyne, že žalovaná odmítla stěžovateli poskytnout informace ohledně přijaté a odeslané pošty, což stěžovatel požadoval několikrát zkontrolovat.

[5] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval formálními náležitostmi kasační stížnosti a konstatoval, že stěžovatel je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] Důvodnost kasační stížnosti vážil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud má ve shodě s krajským soudem za prokázané, že stěžovatel byl s napadeným rozhodnutím seznámen dne 20. 6. 2013, neboť je toto datum spolu s parafou uvedeno v příslušné kolonce napadeného rozhodnutí (stěžovatel ostatně proti takovému zjištění krajského soudu ve své kasační stížnosti ničeho nenamítá). Krajský soud taktéž správně popsal, že obálka, v níž byla jeho pobožce v Jihlavě doručena stěžovatelova žaloba, je opatřena razítkem Věznice Kynšperk nad Ohří, razítkem pobočky České pošty v Kynšperku nad Ohří s datem 6. 6. 2014 a stěžovatel je v místě k tomu určeném uveden jako odesílatel.

[9] Stěžovatel nepředložil žádný důkaz k podpoře svého tvrzení, že zásilku s žalobou předal žalované, resp. Věznici Rapotice k odeslání již dne 22. 6. 2013. Nejvyšší správní soud tak vycházel zejména z dokumentů, které si krajský soud vyžádal od žalované a jež jsou založeny ve spise krajského soudu. Z výpisu z vězeňského informačního systému na č. l. 85 - 87 spisu krajského soudu plyne, že Věznice Rapotice dne 22. 6. 2013 neobdržela žádnou stěžovatelovu odchozí ani příchozí poštu. Z téhož výpisu je patrné, že stěžovatel v období od 13. 6. 2013, kdy mu byl uložen kázeňský trest, do 17. 9. 2013, kdy byl ukončen jeho pobyt ve Věznici Rapotice, adresoval Krajskému soudu v Brně, pobožce v Jihlavě, dvě zásilky – ve dnech 17. 7. 2013 a 21. 8. 2013. Kromě toho adresoval ve zkoumaném období jednu zásilku Krajskému soudu v Brně (3. 9. 2013), ta se ovšem týkala trestní věci. Krajský soud sice přehlédl, že zásilka ze dne 17. 7. 2013 byla adresována jihlavské pobožce Krajského soudu v Brně, nikoli na brněnskou adresu krajského soudu (jak je uvedeno v odůvodnění napadeného usnesení), toto pochybení však nemá vliv na zákonnost napadeného usnesení.

[10] Krajský soud správně poukázal na to, že přílohou stěžovatelovy žaloby datované dnem 22. 6. 2013 je několik písemností datovaných od 1. 8. 2013 do 30. 8. 2013 (pozn. písemnosti byly Krajskému soudu v Brně, pobožce v Jihlavě, doručeny spolu s žalobou v jediné obálce). Jednou z nich (na č. l. 10 spisu krajského soudu) je ručně psaný dopis adresovaný Generálnímu ředitelství Vězeňské služby ČR s datací 30. 8. 2013, v jehož textu je zmiňováno, že Okresní soud v Třebíči dne 29. 8. 2013 rozhodl o tom, že stěžovatel dokončí výkon svého trestu ve věznici s ostrahou. V pravém horním rohu tohoto dopisu je otisk razítka „-1-09-2013“ a v levém horním rohu se nachází špatně čitelný otisk razítka žalované s datem 28. 8. 2013. Nejvyšší správní soud má za to, že tento dopis byl sepsán dne 30. 8. 2013, jak je v něm uvedeno, neboť o tom svědčí kromě jeho datace i odkaz na událost

ze dne předcházejícího a otisk razítka s datací dne následujícího. K tomuto závěru Nejvyšší správní soud dospěl navzdory tomu, že mu není zcela zřejmé, proč byla listina opatřena razítkem žalované s datem o dva dny předcházejícím den sepsání dopisu. Z velkého počtu ručně psaných podání stěžovatele obsažených ve spise krajského soudu je však zřejmé, že pro psaní žádostí a stížností používal během svého pobytu ve věznici často i listy papíru z jedné strany již potištěné či popsané nesouvisejícím obsahem, tedy opakovaně. Lze tak přisvědčit argumentaci krajského soudu, že zásilka ze dne 21. 8. 2013, jež byla dle výpisu z vězeňského informačního systému adresována pobočce v Jihlavě, mohla jen stěží obsahovat žalobu v tom rozsahu, ve kterém byla dne 9. 6. 2014 pobočce v Jihlavě doručena, neboť přílohou žaloby byla písemnost pozdějšího data (tj. 30. 8. 2013), než je datum odeslání této zásilky (tj. 21. 8. 2013). (Shora uvedené by ostatně platilo i tehdy, kdyby písemnost na č. l. 10 spisu krajského soudu pocházela ze dne 28. 8. 2013, kdy na ni zřejmě bylo otištěno razítko žalované.) Tuto argumentaci lze rozšířit také na zásilku ze dne 17. 7. 2013.

[11] Obálka, v níž byla Krajskému soudu v Brně, pobočce v Jihlavě, doručena stěžovatelova žaloba (s přílohami), navíc byla opatřena razítkem Věznice Kynšperk nad Ohří, kde – jak plyne zejména z potvrzení zaměstnavatele na č. l. 16 spisu krajského soudu – byl stěžovatel ve druhém čtvrtletí roku 2014 ve výkonu trestu odnětí svobody. Ještě předtím, ode dne 17. 9. 2013, vykonával stěžovatel svůj trest ve Věznici Znojmo (viz sdělení žalované na č. l. 75 spisu krajského soudu). Nejvyšší správní soud má za nepravděpodobné, že by Věznice Rapotice skutečně přijala zásilku se žalobou dne 22. 6. 2013, neučinila o ní záznam do vězeňského informačního systému, tuto zásilku zadržovala, resp. založila ji mezi spisový materiál stěžovatele, kde zásilka setrvala až do doby předání spisového materiálu Věznici Kynšperk nad Ohří, která pak zásilku po uplynutí téměř jednoho roku předala k poštovní přepravě. Razítka na obálce spolu se zjištěními plynoucími z vězeňského informačního systému vedou Nejvyšší správní soud k závěru, k němuž dospěl také krajský soud, o nevěrohodnosti stěžovatelových tvrzení, že zásilku předal žalované již 22. 6. 2013 a ta byla poté žalovanou zadržována. Stěžovatelova ničím podložená tvrzení se jeví ve světle shora uvedeného pouze jako účelová a nemají sílu zpochybnit zákonnost napadeného usnesení.

[12] Stěžovatel tak ve vztahu ke svému tvrzení, že žalované předal zásilku s žalobou již dne 22. 6. 2013, neunesl své důkazní břemeno. Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje krajskému soudu, že za datum podání žaloby je třeba pokládat 6. 6. 2014, tj. den, kdy byla zásilka s žalobou předána k poštovní přepravě. Za takového stavu již není potřeba zabývat se otázkou, zda byla Věznice Rapotice orgánem, jež má povinnost doručit podání ve smyslu § 40 odst. 4 s. ř. s. Pro úplnost Nejvyšší správní soud poznamenává, že i kdyby ze správního spisu plynulo, že žalovaná odmítla poskytnout stěžovateli informace ohledně přijaté a odeslané pošty, jak uváděl stěžovatel ve své kasační stížnosti, nemohlo by takové zjištění ovlivnit závěry shora vyslovené. Podstatné totiž je, že žalovaná tyto informace poskytla krajskému soudu, který na základě nich dospěl k závěru, že stěžovatel zmeškal lhůtu pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s.

[13] Nad rámec toho, co uvedl krajský soud v odůvodnění napadeného usnesení, lze podotknout, že pokud byla přílohou žaloby písemnost ze dne 30. 8. 2013, pak logicky mohla být zásilka s žalobou a touto písemností podána nejdříve právě dne 30. 8. 2013, což

pokračování

je více než dva měsíce poté, co byl stěžovatel seznámen s napadeným rozhodnutím. Existence písemnosti ze dne 30. 8. 2013 tudíž potvrzuje správnost závěru krajského soudu o opožděném podání žaloby.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[15] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[16] Krajský soud ustanovil usnesením ze dne 3. 10. 2014, č. j. 31 A 38/2014 – 30, zástupcem stěžovatele Mgr. Miroslava Filipského, advokáta, a v takovém případě platí jeho odměnu včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, náleží ustanovenému zástupci stěžovatele odměna za jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu – písemné podání ve věci samé (kasační stížnost) ve výši 3100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Náhrada hotových výdajů činí za učiněný úkon podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč. Protože ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se jeho odměna o částku 714 Kč, kterou je povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Celková výše odměny proto činí 4114 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. ledna 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu